

Štampa ob 4 zjutraj.

Štane mesečno 12-50 Din

za inozemstvo 25-
neobvezno

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvo:

Ljubljana, Prošernova
ul. št. 64. Telef. št. 26.

Podružnice:

Maribor, Baravska ul. 1.
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova s.

Račun pri pošti, čekov.
zavodu št. 11.842.

Pred plenarnim zasedanjem Narodne skupščine

BURNE SEJE. — VLADA O NADALJNI TAKTIKI. — VLADINA DEKLARACIJA. — POROČILO VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Beograd, 11. maja. g. Nocoj se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je min. Trifković poročal o sklepih verifikacijskega odbora. Zatrjuje se, da je ministrski svet z ozirom na silno poostren položaj vsled včerajšnjih dogodkov, razpravljati tudi o tem, da se sklepi verifikacijskega odbora reasumirajo. Na vso politično javnost vpliva jako neugodno, da je večina verifikacijskega odbora odbila vse proteste proti nemškim, turškim, klerikalnim in radičevskim mandatom razveljavila pa tri demokratske mandate, katerih nositelji so splošno spoštovani narodno veleslužni možje. Radi tega za debato o mandatih napovedana najostrejša opozicija demokratov in zemljoradnikov, ki bi se mogla prav lahko spremeniti v obstrukcijo, bi pozicijo vlade zelo oslabil, ker bi imela za seboj moralno podporo vse nacionalne javnosti.

Vlada pripravlja obsežno deklaracijo za parlament, ki bo, kakor se zatrjuje v glavnem posvečen indirektni polemiki s komunistično demokratsko stranko. Deklaracija bo vsebovala vladin parlamentarni program ter tudi izjave glede zunanje politike. Velike preglednice dela še vprašanje stališča napram Radičevemu bloku.

Verifikacijski odbor.

Beograd, 11. maja. r. Danes je verifikacijski odbor sestavil svoje poročilo za plenum zbornice. Referenta večine poslanca Kojić in Kocić sta svoj referat izdelala v 3 oddelkih: neoporeni mandati, osporeni mandati, neizkazani mandati. Njunemu referatu so se pridružili klerikalci in spahovci. Demokrati so prijavili in izdelali minoritetni votum, kateremu so se pridružili tudi zemljoradniki.

Redukcija uradništva do 1. julija

BESEDILO VLADNEGA SKLEPA. — BOJAZEN PRED PRISTRANSKIM POSTOPANJEM.

Beograd, 11. maja. r. Kakor je Vaš dopisnik že javil, je sinočnji ministrski svet podpisal sklep o redukciji uradništva. Besedilo sklepa se glasi:

Vsa ministrstva so dolžna, da do 1. julija zmanjšajo število svojih uradnikov za 10 odst. in sicer tako, da bo ta redukcija finančno efektivna, to je da se hudež zmanjša za eno desetino. Ta redukcija se ima izvesti na vseh nameščenih, ne le nižjih in ne le v ministrstvih, temveč v področju vseh ministrstev v celi državi. Za redukcijo se sestavi posebna komisija, v katero pošlje ta po enega člana ministrski svet in minister financ, tretji predstavnik pa bo vedno od onega ministrstva, o čigar uradnikih bo komisija odločala. Število članov komisije torej ne more biti večje od 3. Komisija bo odločila, katera mesta se imajo izprazniti in kdo se ima reducirati. Ona se bo brigala tudi za izvršitev redukcije. Vsa ministrstva bodo sestavila seznam reduciranih nameščenec, tako da se bo pri novi zasedbi izpraznjenih mest v katerikoli minist-

renu so se pridružili tudi zemljoradniki.

Poročilo se je dalo v tisk ter bo že jutri razdeljeno. V ponedeljek prične skupščina verifikacijska razprava, o kateri se pričakuje, da bo zelo burna. Proti včerajšnjemu sklepu glede razveljavljanja demokratske liste v Crni gori se je pojavil celo v radikalnih vrstah odpor.

Protest demokratske Črne gore.

Beograd, 11. maja. p. Nocoj je g. Davidović dobil iz Cetinja brzojavko, ki pravi: Demokratska Crna gora, ki je na svojih ramenih z mnogobrojnimi krvavimi žrtvami štiri leta šttila in branila narodno idejo, je globoko pretresena po vesti, da je z razveljavljanjem liste svojih poslancev oropana osnovnih državljanjskih pravic. Proti temu nasilju protestira demokratska Crna gora, javlja joč nasilnikom, da bo tudi nadalje nosila zastavo svobode, državnega in narodnega edinstva do popolne zmage. Zaveza od demokratskih poslancev, da v zadnjem trenutku z vsemi sredstvi preprečijo to nečuvno nasilje, ki se vrši na 8447 volilnih. Verujoč v končno zmago demokracije, sporoča demokratska Crna gora nasilnikom, da bo v potrebnem trenutku vodila priporitično zaščeno demokracije, svobodi in interesu domovine.

Radičevi odposlanci zopet v Beogradu?

Zagreb, 11. maja. r. Današnja «Riječ» doznava, da bo Radič dne 12. maja v Beograd tri svoje poslance, da se informirajo pri radikalih, kaj bo s takozvanim «Markovim protokolom», ali ga bodo izvršili ali ne.

Angleška nota Nemčiji se izroči danes

PROTESTNA STAVKA V ESSENU. — CUNO OBOLEL.

Berlin, 11. maja. s. «B. Z. am Mittag» javlja iz Londona: Angleška nota Nemčiji je bila včeraj sestavljena in se bo najbrže v teku današnjega dopoldneva izročila v Rimu, Parizu in Bruslju. 24 ur po sporočitvi angleške note zaveznikom, torej na pred soboto opoldne, se bo nota izročila nemškemu poslanstvu, da jo pošlje v Berlin. Da se je sestava note nekoliko zakasnela, izvira iz tega, da je izmenjava misli med Anglijo in Italijo trajala precej časa. Ta izmenjava je prinesla popoln sporazum med Londonom in Rimom glede najvažnejših točk angleškega in italijanskega odgovora.

CUNO ZARADI BOLEZNI ODSTOPI?

Berlin, 11. maja. l. Ministrski predsednik dr. Cuno je resno obolel in bo največ dni iz zdravstvenih razlogov odstopil. Kot njegov naslednik ali namestnik pride v poštev po trditvah politikov dr. Stresemann.

STAVKA V ESSENU.

Essen, 11. maja. s. Danes ob enajstih dopoldne se je prišla po vsem Essenu protestna stavka proti obsodbi v Werdenu. Stavka je potekla v polnem redu. Opoldne so se ceste popolnoma izpraznile. Cestna železnica je ustavila obrat ter je bilo vse mesto kot izumrlo.

Po atentatu na Vorovskega

SOŽALJE ŠVICARSKE VLADE. — ORIENTSKA KONFERENCA — MOLČI!

Bern, 11. maja. s. Na prošnjo predstojnika političnega departementa se je zvezni svet danes sestel na izredno sejo, da razpravlja o položaju, ki je nastal z umorom Vorovskega. Po seji je bil izdan nastopni komunikat:

«Zvezni svet je z ogorčenjem sprejel vest o atentatu, ki je bil sinoči izvršen v Lausanni proti Vorovskemu, Ahrenu in Dibikovskemu. Zvezni svet ugotavlja, da gre za dejanje zločinca, ki se je po nesreči dogodilo v kraju, kjer ravno saseda mednarodna konferenca. Javno obola to dejanje kot kršitev morale in zakonov ter demokratskega pravnega reda. Sklenil je poslati v Lausanne višjega uradnika političnega departementa, ki bo izrekel žrtvam atentata ter njihovim svojem sožalje zveznega sveta.»

Lausanne, 11. maja. j. Orientska konferenca včeraj in danes ni niti z besedi o omenila atentata, ker se ruski delegati niso smatrali za udeležence konference.

Pogreb Vorovskega.

Lausanne, 11. maja. j. Truplo Vorovskega je bilo danes popoldne provizorno pokopano v mali kapelici na pokopališču ob Ženevskem jezeru. Definitivni pogreb se vrši v nedeljo. Na prošnjo ruskega poslanika v Berlinu se bo truplo prepežalo v Berlin, od tam pa najbrž v Moskvo.

Atentator.

Lausanne, 11. maja. s. Davi je preiskovalni sodnik zaslišal morilca Vorovskega Conradya, ki je izjavil, da je hotel masčevati svojo rodbino, ki je bila umorjena v Rusiji. Na vprašanje, pri ka-

terih organizacijah je član, je odklonil odgovor. Sled policije vodi v Ženevo, od koder je atentator včeraj dobil denarno pisno.

Ruski protest Švici?

Berlin, 11. maja. s. Rusko poslanstvo je po dospelih vesti o umoru Vorovskega razobesilo rusko zastavo na pol drogu. Kakor poroča Berliner Tageblatt, menijo v krogih ruskega poslanstva, da bo ruska vlada poslala švicarski vladi zelo ostro protestno noto.

Iz predzgodovine umora.

Lausanne, 11. maja. s. Švicarska brzojavna agentura javlja: Pričetkom drugega dela lausanske konference je vprašal kantonalni policijski uradnik, katere mu je poverjena organizacija policijskih odredb za konferenco, Vorovskega, ali smatra, da so potrebne za varnost ruske delegacije posebne varnostne odredbe. Vorovski je odgovoril, da tega ne smatra za potrebno.

Po vestih iz ruskega vira je prišlo v nedeljo zvečer več mladeničev, ki so člani «Švicarske narodne lige» pod vodstvom tukajšnjega lekarnarja Clardona v hotel, kjer stanuje sovjetska delegacija, ter so hoteli govoriti s šefom delegacije. Šef tiskovnega urada Ahren je sprejel deputacijo, čije govornik se je ostro pritoževal radi postopanja Vorovskega in tona njegove note, ki je zlasti razžaljala za švicarsko republiko. Ahren jim je odgovoril, da morejo uveljaviti svoje zahteve, ako se obrnejo na oblasti svojelastne države. Deputacija se je odstranila zelo ozlovoljena, vendar pa brez pretenj.

Mariborski občinski svet

Maribor, 11. maja.

Po otvoritvi se je socialistični klub interpeliral župana zaradi nerednosti v mestni klavnic.

ZALOSTNA USODA NSS.

Obč. sv. kluba NSS dr. Ravnik je sporočil, da odlaga mesto občinskega svetnika, ker je prestopil v radikalno stranko. Na njegovo mesto pride davčni upravitelj Anton Rehar. Vodja NSS občinskega kluba Roglič je ob tej priliki ostro izgovoril dva obč. svetnika, ki sta bila izvoljena kot kandidata NSS, pa sta med tem prestopila h klerikalcem. Gosp. Roglič se je še posebej obrnil na klerikalne občinske svetnike z naukom o politični poštenosti. Klerikalci so potuhnjeno molčali.

SPREJEM SLOVANSKIH GOSTOV.

Češkoslovaško-jugoslovanska liga je sporočila občini prihod odličnih češkoslovaških gostov iz Bratislave v Maribor. Na predlog dr. Serneca bo občina goste primerno pozdravila in jim priredila banket. Klerikalci so se glasovanja vzdražali.

Za dostojen sprejem ostankov judenburških žrtv nominirajo vsi klubi zastopnike v poseben odbor, ki bo vse potrebne oskrbel.

Glasbena Matica prosi za primerno podporo za sprejem pevskega društva Stankovič. Socialist Bahun govori proti, češ da so take stvari le za sport. Odločno mu ugovarjata obč. sv. Roglič in dr. Sernec, ki poudarja izredno pomembnost prihoda najuglednejšega pevskega društva naše prestolice. G. Bahun svoj predlog umakne in je bila votirana vsota 1000 Din soglasno.

KOPALIŠČE ZA DECO.

Društvo pomladka Rdečega križa je ponudilo, da napravi v dekliski meščanski šoli kopališče za deco. Društvo ima za to na razpolago vsoto 100 dolarjev. Sprejeto.

OBČINSKI AKT IŠČEJO.

Obč. sv. Bahun (soc.) interpelira župana, kje se nahaja neki akt mestne klavnice, ki ga že leto dni ni priobčnil. Župan pojasni, da je dotični akt odnesel bivši socialistični svetovalec, sedaj tajnik radikalne stranke Slanovec. Akt bo energično zahteval nazaj.

MESTNA MESNICA.

Obč. sv. Weigl (dem.) poroča o bivši mestni mesnici, ki se je morala posneje ukiniti, ker občina ni mogla dobiti poštenega mesa za obrat. Mesnico je ovirala v delu po poročilu profesorja dr. Rostoharja posebno policija. Ko je tudi obč. sv. Roglič kritiziral obupen položaj aprovizacije, je bivši NSSprist sedaj klerikalec mesar Uršič burno protestiral, češ «der bird bos sosen». Obč. svet je sklenil, da se mesnica šim preje zopet obnovi.

MESTNA HRANILNICA

je predložila računski zaključek v odobrenje. Klerikalci so odklonili svojega zastopnika v ta odsek, zato, da bodo lahko hranilnico še dalje napadali. Račune bo sedaj pregledal pristojen finančni odsek.

MESTNI STAVBENI URAD. — ODDAJA OBRATNI DEL.

Občina opravlja svoja stavbena dela v lastni režiji po mestnem stavbenem uradu. Sodelujočim uradnikom stavbene ga urada se votira posebna nagrada skupno 22.000 kron. Potem je občinski svet oddal razna obrtna dela za občino. Klerikalci so se na vsej tri potegovali za nemške obrtnike — v pričakovanju občinskih volitev. Pri oddaji dimnikarskih del se je n. pr. klerikalni odbornik Lorber zavzemal za Nemca Ratzeke češ da že dobro pozna dimnike, Slovener Pucelj pa ne!

Ob 22. uri se je javna seja zaključila in je sledila tajna seja. Prihodnji petek se javna seja nadaljuje.

Podaljšanje Male antante

Praga, 11. maja. s. «Lidove Noviny» javljajo iz Beograda, da se bo jugoslovansko-rumunski obrambni dogovor, ki tvori dopolnitev ravnokar podaljšane češkoslovaško-rumunskega obrambnega dogovora, v juniju podaljšal za naslednja tri leta.

Zopet uradniška vlada na Češkem?

Praga, 11. maja. s. Kakor doznava «Prager Tagblatt», je že več tednov trajajoča kriza v koalicijskih strankah stopila v akuten stadij. Najbrže bo prišlo do razpada vladne večine in do sestave uradniškega kabineta pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika Černya. Ta vlada bi morala izpeljati v jeseni občinske volitve, od katerih bo odvisno, ali naj se parlament razpusti in se razpiše nove volitve.

OLOMUŠKEGA NADŠKOFA ZADELA KAP.

Praga, 11. maja. j. Olomuškega nadškofa Stojana je danes zadel kap. Njegovo stanje je brezupno.

Danes popoldne ob 14.20
SPREJEM «STANKOVIČA» NA
KOLODVORU.
Zvečer ob 20. v Unionu
KONCERT.
Ljubljanci, udeležite se
polnoštevno!

Rusija odklanja angleške zahteve

Patriarh Tihon bo pomiloščen.

Pariz, 11. maja. l. Iz Moskve se doznava, da patriarh Tihon ne bo usmrčen da pa je odstavljen kot poglavar ruske pravoslavne cerkve, ki preide s tem v boljševiške roke, kakor se je to sklenilo na zadnjem zborovanju takozvane ruske cerkve. Patriarh se je bo razrešene svoje službe, zagovarjati se bo na moral formalno še pred Češko zaradi svojega delovanja proti revoluciji; nato bo sicer formalno obsojen na smrt, a takoj pomiloščen v dosmrtno prognanstvo.

Iz Helsinfora poročajo, da bo ruska vlada na angleški ultimati odklonilno odgovorila, vendar pa tako, kakor da je pripravljena odgovarjati na tozadevna vprašanja, ki bi ji jih stavila Anglija, naknadno. Angleški politični krogi govorijo, da je povsem gotovo, da bo te dni rusko zastopstvo v Londonu odpotovalo v Moskvo.

Anglija odpravi plemstvo?

Pariz, 11. maja. s. «Intransigeant» javlja iz Londona: Bivši tajnik Asquitha, ki je sedaj član delavske stranke, Arthur Ponsonby, a je sam iz plemenite rodbine, je v spodnji zbornici predložil zakonski načrt, ki zahteva da se odpravi

dostojanstvo peers in sploh vsi dedni plemiški naslovi. Ko je bilo po govoru Ponsonbyja stavljeno vprašanje glede sprejetja, so člani delavske stranke takoj pritrdili, dočim se konservativci odlašali z odgovorom, nakar je predsednik med protesti desnice izjavil, da je predlog v prvem čitanju brez ugovora sprejet.

Inozemske borze

11. maja.

Curich: Berlin 0.0142, Newyork 357.50, London 25.67, Pariz 36.70, Milan 26.70, Praga 15.35, Budimpešta 0.1050, Beograd 5.80, Sofija 4.40, Varšava 0.0118, Dunaj 0.007850, avstr. krone 0.007825.

Dunaj, devize: Berlin 1.79, Newyork 71.100, London 327.500, Pariz 4685, Praga 2175, Beograd 742, Budimpešta 13.25, Varšava 1.50, Sofija 575, Milan 3370, Curich 1275, valute: marke 1.80, dolarji 70.850, švic. franki 12.670, franci 4635, funti 326.000, češke krone 2100, poljske marke 1.40, lire 3340, leji 330, dinarji 733.

Praga: Berlin 9.25, Newyork 34.30, London 157.1250, Pariz 224, Beograd 35.78, Budimpešta 56.50, Varšava 72.75, Dunaj 4.77, Sofija 28, Milan 1657/2.
Newyork: London 462, Pariz 660, Curich 1795, Varšava 0.277, Dunaj 0.14125, Budimpešta 1.95, Beograd 104.1250, Praga 297.

Ljubljanski občinski svet

Ljubljana, 11. maja 1923.

Za današnje sejo občinskega sveta je vladalo znatno zanimanje radi regulacije prejemkov občinskega nameštstva, ki je bilo na dnevnem redu.

Seja se je pričela ob 18. Med tekočimi zadevami je bilo odobreno poročilo mestnega posredovalnega urada. Istotako imenovanje mag. nadsv. Jančigaj in inž. Stembova za zaupnika v zemljoknjižnih zadevah. Povodom predložitve osnutka pravilnika za mestno vrtnarstvo gospodarstvo je obč. svet. Turk protestiral proti omlaževanju manjšine, ki se ji šele v zadnjem trenutku izroče razni načrti, tako da se jim onemogoči natančen vpogled in študij. Vsi prizivi proti naknadnemu predpisu davščine na ponočni obisk gostiln ter davščine na igre so zavrnjeni. Obč. sv. Kavčič je pri tej priliki opozorjal na težkočo, ki jih imajo gostilničarji radi pobiranja tega davka, seveda zama. Dolgoletnim članom prestopov, gasilnega društva Antona Perteklu in Ivanu Tomažiču se podeli ljubljansko meščanstvo prosto pristojbine.

REGULACIJA PREJEMKOV MESTNIH NAMEŠTEVCEV.

Nato je pričela razprava o regulaciji prejemkov vseh občinskih nameštencev in delavcev. Predlog o novih dokladah se glasi v glavnem:

Mesečna osebna draginska doklada do 500 Din se priznava: vsem pragmatičnim uslužbenecem, pogodbenikom, upokojencem in vdovam. Vsi ti uslužbeni ter razen njih tudi sirote imajo pravico do dnevne rodbinske doklade 100 Din.

Rodbinska doklada ne gre za ženo ali otroke (zakonske ali nezakonske), še ima kdo izmed prizadetih rodbinskih članov kak drug dohodek, ki presega mesečno 300 Din. Ako dobiva mož ali žena za otroke že kje rodbinsko doklado, toda v manjši izmeri kakor pri občini, potem se izplača diferencja.

Aprovizacija se odpravi.

Osebe, ki so prejemale doslej mestno miloščino, dobijo v bodoče »preskrbino«, kateri se doda mesečno še 300 dinarjev.

Sirote dobe mesečno doklade 100 Din. Upokojenci prejema službeni dobi odgovarjajoče odstotne plače in osebne draginske doklade aktivnega osebja. Ukine se petodstotni odtegljaj za pokojninski sklad ter se jim vrnejo vsi odtegljaji od 1. januarja 1923 dalje. Iz mestne službe se imajo s 1. junijem t. l. izločiti vsi upokojenci, ki opravljajo katerokoli službo pri mestni občini.

Vsem pragmatičnim uslužbenecem se priznava v pokojnino vstevna stanarina letnih 1000 Din. Uslužbeni, ki imajo službeno stanovanje, ne dobe stanarine. Vse dosedanje posebne osebne doklade za vodilne uradnike se ukinejo s 30. aprilom 1923. Na njihovo mesto stopijo posebne funkcijske doklade, vezane na funkcijo v letni izmeri 1500 Din do 4000 dinarjev.

Pri tehničnem osebju se deloma uvede posebne službene doklade po predlogih odsekov. Oficialne dobe po petletni službi dobi osebno doklado mesečnih 75 Din.

Nadure (preko 8 ur) se plačajo s 50 odst. poviškom normalnega zaslužka (plača in osebna draginska doklada); nočni štiti se imajo v obratih in delavnicah, ki so v obratu brez prestanka, nagraditi s 350dst. poviškom normalnega zaslužka; izventurno nočno delo (to je od 7. zvečer do 6. jutraj) ter delo ob nedeljah se ima nagraditi s 1000dst. poviškom normalnega zaslužka.

Mesečne draginske doklade, povikane rodbinske doklade ter zvišani prejemki upokojencev, vdov, sirot in preskrbovancev se izplačajo za nazaj od 1. marca 1923, ostale funkcijske in službene doklade, stanarina in petletnice pa od 1. maja 1923 dalje.

Mestna blagajna ima diferencjo izplačati 1. junija.

Mestni delavci se dele: v stalne in nestalne, po plačilu pa v 3 kategorije: z merdami 32, 48 in 64 Din za osemurnik. Kočijaži, blapel in vozniki dobe tedensko plačo 258 Din. Vsak delavec in delavka ima pravico do dnevne rodbinske doklade a 5 Din. Kakor za uradniške otroke, se dovoli a) za delavke otroke doklada do 16. leta, če otrok sam ne služi; če pa obiskuje višje šole, do končane študija, ali samo do 24. leta; b) za nezakonske otroke v istem obsegu; c) za starše, če žive z njimi v skupnem gospodinjstvu in dokažejo, da ti nimajo nikakih dohodkov. Mestnim delavcem ne gre rodbinska doklada za ženo ali otroke (zakonske ali nezakonske), če ima kdo izmed njih kak drug dohodek, ki presega mesečno 150 Din.

Nadure (preko 8 ur) se imajo plačati s 500dst. poviškom normalne meze; izventurno nočno delo (to je od 7. zvečer do 6. jutraj) ter delo ob nedeljah se ima nagraditi s 1000dst. poviškom normalne meze.

Če bi se imelo delo ustaviti iz vzrokov, ki ne zadenejo delavca, ima delavec pravico do plače izgubljenih ur. Priznajo se zaupniki, izvoljeni na podlagi zakona o zaščiti delavcev z vsemi tam navedenimi pravicami in dolžnostmi. Istotako se priznava organizacija občinskih delavcev.

Diferenca med dosedanjim in novo mezo in rodbinske doklade se naj izplača vsem delavcem za nazaj od 1. aprila 1923 v kolikor so še v mestni službi. Oni delavci, ki so v službi že nai-

manje 2 leti pa naj dobe diferencjo in rodbinsko doklado za nazaj od 1. marca 1923.

DEBATA.

Obč. sv. dr. Ravnhar (NNS) izjavi, da bo njegov klub sicer glasoval za predloge finančnega odseka, ker je regulacija potrebna, vendar naj bi večina pri ureditvi službene pragmatike upoštevala položaj uradništva in tudi njemu zvišala prejemke za 100 odst. kakor delavstvu. Ugovarja tudi načinu, da poroča referent finančnega odseka popolnoma partizansko. Kar se tiče kritja za regulacijo prejemkov prepusti odgovornost večini. Obč. svet. Ivan Tavčar (NNS) opozarja na nujno potrebo štedljivosti, ker je občinski deficit vsako leto višji. Izvedena je že reorganizacija uslužbenstva in naj se ne nastavlja novi, ako ni nujno potrebno. Toda sedanjí večini je očitno ležeče na tem, da spravi kolikor mogoče svojih pristajšev v občinsko službo. (Velik krik in hrušč, večina hrupno ugovarja.) Razpisanih je že zopet novih 14 mest in večina namerava utihotapiti svoje ljudi na način, kakor je utihotapila za arhivarja g. Fabjančiča. (Silno vpitje pri klerikalcih in komunistih.) V debato so posegli še občinski svetniki Pirc, Mihevc, Tokan, dr. Stanovnik, Zajc in Tavčar, kateremu je župan končno przel besedo, češ da ne govori k stvari.

Končno je bil odsekov predlog sprejet soglasno, istotako nekateri dodatni predlogi.

NOVI DAVKI.

Višja potreba za nove plače znaša skupno 5.576.284 Din od katerih odpade na mestna podjetja 2.071.412 Din. Primanjkljaj se naj pokrije z uvedbo novih odnosno poviškom starih davkov, katerih efekt je preračunjen na 4.148.000 dinarjev.

Občinski svet je sprejel z večino sledeče sklepe: Zviša se predvsem trošarina na alkoholne pijače in sicer: Za vino v sodih od 1 dinarja do 1,50, v steklenicah od 2,50 na 5, za peneco vina od 20 na 40, za rum od 2,50 na 5, za alkohol od 2,50 na 5 Din in sicer z 12. majem. Zviša se tudi davščina na vozila: za enovprežne kočije na 125 Din letno, za dvovprežne na 200 Din letno. Za avtomobile do 30 HP se zviša davščina za 200 odst., za tovorne za 100 odst. Izvzeti so obrtniki in izvoščiki. Davek na ponočni obisk gostiln in kavarn se zviša na 1 dinar. Obč. sv. Kavčič (JDS) je predlagal naj se v svrhu razbremenitve gostilničarjev pobira ta davek na enostavnejši način.

Tlakovanje ulic.

Za tlakovanje mestnih ulic in cest se dovoli novih 10 milijonov Din.

Za Bežigradom zgradi mestna občina svojo drugo

stanovanjsko hišo

za 2 milijona Din. Delo izvrši tvrdka Acceto. Za popravo dimnikov in vojašnic Vojvode Mišiča se dovoli 20 tisoč dinarjev.

Dosedanji Mestni dom se uporabi izključno za gasilne namene in se bo imenoval od sedaj naprej

Mestni gasilski dom.

V njem ostane le še mestni fizikat, vojaški urad se nastani v Kresliji. Zgrade se tudi za poklicno gasilstvo potrebne delavnice in nabavi rešilni avtomobil, za katerega se dovoli kredit 250.000 Din. O gasilskem vprašanju se je razvila daljša debata, v kateri se je g. Turk (JDS) zavzemal zlasti za večje upoštevanje prostovoljnega gasilnega društva. Prireditve Glasbene Matice, Filharmonične družbe, Jugoslovanske Matice, Zveze godbenikov in Zveze pevskih društev se

oprostite veseličnega davka,

proti vsakokratni zložitvi prošnje. Narodno gledališče se sploh oprosti tega davka in se mu vrnejo v obrobkih tudi dosedaj izplačani prispevki, isto velja za vse druge odre, ki pa morajo za to ugodnost prosti. Dr. Ravnhar predlaga naj se z ozirom na eminentno nacionalno važnost tudi Jugoslovanska Matica popolnoma oprosti tega davka, kar pa je večina odklonila.

Odboru za prenos vojnih žrtv iz Judenburga v Ljubljano se dovoli prispevek 5000 Din. Mestna občina prevzame spomenik v svojo last in oskrbo in bo mestni pogrebni zavod pri pogrebu sodeloval zastopni.

Glasbeni Matici se dovoli za sprejem pevske družine Stanković iz Beograda prispevek 5000 Din. Banket pa se odkloni.

Dijaški zadrugi v Pragi se nakaže podpr. a 2500 Din. Produktivni zadrugi kleparjev in instalaterjev, kotlarjev in krovcev - proda mestno stavbišče na vogalu Aleksandrove in Tomanove ulice po 150 Din m²

Mestna občina se udeleži pri opekar-niškem podjetju »Emona« pod pogojem, da se ji odstopi 51 odst. delnic.

Nato je bila seja občinskega sveta prekinjena in se bo nadaljevala v ponedeljek ob 6. zvečer.

»Stanković« v Ljubljani

V soboto ob 13. uri se zbira korporacija z zastavami pred univerzo.

Ob 14. uri odhod korporacij z godbo po Selenburgovi ulici na kolodvor.

Ob 14.21 prihod »Stankovića«. Pozdrav. Povorka po Dunajski cesti do Prešernovega spomenika. Razhod.

Ob 20. uri koncert v Unionski dvorani.

Aretacija italijanskega kurirja

Celje, 11. maja.

K današnjemu poročilu »Jutra« o novem incidentu z Italijo dostavljamo, da je že padel kot prva žrtev tega dogodka vladni komisar na celjskem okrajnem glavarstvu gosp. dr. Farčnik, ki uživa med celjskim prebivalstvom radi svoje resnosti in zmožnosti splošen ugled in simpatije. Dr. Farčnik se je nahajal istega dne, ko so aretirali italijanskega kurirja, slučajno na Zidanem mostu. Službujoči orožnik se je pred izvršitvijo aretacije obrnil na dr. Farčnika z vprašanjem, kaj naj stori. Vladni komisar ga je pravilno opozoril, da on kot politični uradnik nima nobenega opravka z zadevo, ki spada pred sodišče, a je mnenja, da se mora identiteta krivca ugotoviti. Ker ni dr. Farčnik takoj sporočil dogodka telefonično pokrajinski upravi, je bil suspendiran in se je uvedla proti njemu disciplinarna preiskava.

Med celjskim prebivalstvom vlada zato veliko ogorčenje. Zlasti pa zato, da bi smel italijanski podanik brez vsakih posledic na grd način žaliti našega kralja Aleksandra, dočim bi bil uradnik, ki se poteguje za čast in ugled naše države in našega kralja, še kaznovan. Vsekakor bo tudi zanimivo vedeti, kakšni motivi so diktilali pokrajinski upravi k naravnost nezasišanemu in drakoničnemu postopanju proti odklenemu političnemu uradniku.

Kar se tiče dogodka samega, so italijanska poročila popolnoma potrjena. Izmišljeno je, da bi bil kurir Vecchi izpuščen šele 36 ur po aretaciji, ampak se je zgodilo to takoj, ko je sodna oblast v Celju pregledala njegove dokumente. Priče sploh niso bile še nikake zaslišane, zato tudi ne more biti res, da bi izpovedale ugodno za aretiranca, kakor trde laški listi. Nasprotno pa zatrjujejo oni, ki so bili pri incidentu v vlaku navzoči, da je kurir neslavno žalil našo državo in našega kralja, tako da sta ga morala opozoriti na dostojnost dva državna uradnika iz Ljubljane, ki sta pač vedela, kaj delata, in ki oba tudi perfektno obvladata italijanščino, tako da je vsak nesporazum izključen.

Politične beležke

«Slovenec» kot režimski list. Razumemo, da je »Slovenec« v neprijetnem položaju. Ni še dva meseca od tega, ko je svojim lahkovernim bralcem dopovedoval, da je radikalna stranka največja nesreča za državo. Dan za dnevom je pisal o korupciji ter o ropanju radikalcev. Psu na cesti je takrat privoščil lepšo besedo kot pa radikalcem. Sedaj pa je preko noči postal »Slovenec« režimski list in sicer zagovornik najbolj zloglasnega samoradikalnega režima. Vse lopovščine, ki jih uganjajo radikali nad državljani, zlasti pa nad uradništvom, »Slovenec« zagovarja. Čudno ni, da se že pojavlja v klerikalni stranki ostro gibanje proti radikalno - klerikalnemu režimu. Vemo, da tudi to gibanje ne izvira iz idealizma, marveč iz grdega materializma. Opozicija, ki se sedaj pojavlja v SLS, zahteva namreč, da se mora klerikalce, ako že delajo Pašiču tlako, zato pošteno plačati. Prav radovedni smo, kako se bo še ta radikalno - klerikalna komedija razvila. »Slovenec« kaže, da ga je sram, ker je postal režimski list.

Radikalna ilustracija »Slovenec« pisarije. »Samouprava«, oficijelni organ radikalne stranke, posveča »Slovencu« poseben uvodni članek. V njem obravnava klerikalne želje za »sporazum«, s katerimi Korošev organ sedaj polni svoje predale. Zadnji čas — ugotavlja »Samouprava« — je »Slovenec« popolnoma izpremenil pravce svojega pisanja. Dve leti je neprestano napadal in grdil vse, kar je srbsko. Srbe je predstavljal kot pol barbare in nezavedno maso. Srbski politiki mu niso bili Srbi, temveč le cincari, ki povsed iščejo samo svoj interes. Po volitvah je napisal bojoviti članek, v katerem je najvil borbo s Srbijo. A zdaj je na mah izpremenil pravce: postal je nežen in sentimental. Piše samo o »sporazumu«. Podrobneje se nato »Samouprava« bavi s »Slovenčevim« uvodnikom z dne 5. t. m. in konstatira, da »Slovenec« v svojih sporazumaških peticih prav nič ne zaostaja za gospodinjom Radičem. Kot prvi korak zahteva »Slovenec« od Srbov le dobro voljo. A ta dol-ra volja naj bi se izraževala v tem, da Srbi prepustijo klerikalni stranki v Sloveniji popolno svobodo, da po mili volji obračuna s tistimi, ki jih je med vojno prenikzo stigmatiziral za »srbofile« in jih še danes tretira z »izdajalci«. Kot prvo točko sporazuma torej zahteva »Slovenec« uničenje vseh srbofileških elementov v Sloveniji, potentkam vseh onih, ki so bili za ujedinjenje tedaj, ko je »Slovenec« preneval: Srbe na vrbel — Kot znak iztreženja v radikalni stranki je članek »Samouprave« vsekakor zabeležbe vreden.

Ubogi Hohnjec! »Slovenec« poroča, da vlada doslej ni izdala izvršilne naredbe k znani »lex Drofenik«, ki predpisuje zavarovanje kmetskih poslov in delavcev skupaj z industrijskim delavstvom. Iz tega »Slovenec« sklepa, da vlada sama Drofenikovega zakona ne smatra resnim. Na žalost je to obenem zakon naše države in bi

«Slovenec» presneto kričal, če bi vladal kak drug zakon pojedla s tem, da v njem predpisane dolžnosti ne izvršuje. Originalen je ta novi režim, ki se norčuje iz zakonov. Največji dovtip pa je v tem, da je SLS prej silovito nastopala za Drofenikov zakon. Njen glavni govornik, ki je bil tukaj tudi klubski vodja, dr. Hohnjec, je imel velik govor, v katerem je dirkal, da bi Drofeniku izpožlel popularnost. Imenoma SLS je ugovarjal, da bi bil le industrijski delavec zavarovan, ampak poleg njega in 2 njim skupaj naj bo zavarovan tudi kosec in hlapec na enak način. Kakor plačujeta trboveljski rudnik in rudar zavarovalnico, tako naj je plačata tudi kmeti in njegov hlapec. Gosp. Hohnjec se je ostro zavzel za to, da bi kmetje smeli plačevati nov ogromen davek. Zdalj pa ga njegovo glasilo zasramuje in pravi, da predlog, ki ga je tako živahno podprla SLS, ni bil resen in da je tako nespameten, da se sme zakon prelomiti. Zanimiva je drznost, s katero SLS zatujejo lastno dete, obenem pa večno ceni cinizem, s kojim se krši zakon. To si velja zapomniti. Vsekakor se vidi, da naša akcija proti nesrečnemu zakonu gg. Drofenik-Hohnjeca ni bila brezuspešna.

Po svetu

— Švicarski fašisti se organizirajo v podobnih društvih kakor Italijanski. Njihova organizacija je razširjena po vsem švicarskem ozemlju. Cilj švicarskih fašistov je boj proti komunizmu do skrajnosti s pomočjo vseh sredstev, ki so izven zakonitosti. Načelnik švicarskih fašistov v Lausanni se piše Apotheker.

— Francoski vlak zgrmel v Reno. Iz Berlina javljajo, da pripovedujejo potniki, došli iz St. Goarja o veliki železniški nesreči, ki se je pripetila v bližini tega kraja. Francozom je neki vlak zgrmel v Reno. Dosele so spravili na dan 29 mrtvih trupel. Da bi nesrečo prikrili so Francozi promet v okolici popolnoma zaprli.

— Daskalova mislja v Pragi. Bivši bolgarski minister, novoimenovani praški bolgarski poslanik Rajko Daskalov je te dni dospel v češko prestolico. Sofijski »Dnevnik« poroča, da je glavni cilj Daskalova, organizirati zeleno internacionalo. Ustanovil bo tajništvo in urad agrarne internacionale, ki ima nalogo stopiti v čim tesnejše odnose z agrarnimi organizacijami v drugih državah.

Prosveča

Ljubljanska drama.

Sobota, 12.: Zaprti. Nedelja, 13.: Shakespearjeva komedija »Kar hočete«. Izv.

Pondeljek, 14.: »Črešnjav vrt«. B.

Ljubljanska opera.

Sobota, 12.: Na čast srbskim gostom, slavni »Pjevački družini Stanković« iz Beograda: »Gorenjski slavček«. Začetek ob štirih popoldne. Izv.

Nedelja, 13.: »Evgenij Onegin«. Izv.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 12.: »Zvesti tovariš«. Izv. Premiera. Nedelja, 13.: »Zvesti tovariš«. Izv.

Občni zbor Sentjakobčanov.

Najjačja ljubljanska politična in prosvetna organizacija JDS, Sentjakobsko gospodarsko napredno društvo je imelo sinoči v Kavčičevi gostilni v Privozu svoj letni občni zbor. Z ozirom na plodno bilanco vsestranskega narodnoprosvetnega dela, ki jo društvo izkazuje za preteklo poslovno leto, se danes omejuje samo na zunanjo sliko občnega zbora. Poleg številnega članstva sta se zbora udeležila kot zastopnika vodstva JDS, dr. Žerjav in dr. Kramer. Njima in nato vsem prisotnim je društveni predsednik g. Likozar namenil svoj narodni pozdrav. Za njim je ob burnem plasku povzel besedo g. dr. Žerjav. Izrekel je društvu posebno pohvalo za smotreno agilstvo. V preteklem letu težkega boja, v rastočem političnem boju in nestalnosti mazarov je Sentjakobsko društvo ostalo močna opora demokratske stranke. Pozivu g. dr. Žerjava k nadaljnjemu plodovitemu delu so se zborovalci odzvali z živahnim pritrdjevanjem.

Nato so sledila poročila poedinih društvenih funkcionarjev: tajnik g. Rodé je podal splošen pregled društvenega napredka, blagajnik g. Marn enako ugodno blagajniško poročilo. Podrobnejša izvestja so podali ga za dramatični odsek R. A. Binter, o knjižnici Rodé, o pevskem odseku Stih, o godbenem tajnik Rems, veseličnem Rodé ter gradbenem in političnem odseku dr. Rutar.

Z živahnimi ovacijami je bil za predsednika vnovič izvoljen nadučitelj obč. sv. g. Anton Likozar, v odbor pa sledi: čl. gg.: I. podpredsednik dr. Ignacij Rutar, II. podpred. Peter Šterk. Odborniki: France Indof, France Stanič, Milan Sterlekar, Ivan Gjurd, Matija Rodé, Ludovik Stih, Fran Štrukelj, Tilt Orčar, Lavoslav Markelj, g. Katinka Sterkova, gđ. Pucova, Matko Kante, Tinko Urbančič, Fr. Marn in Niko Loboda.

Dramatičnemu odseku načeljuje R. A. Binter, pevskemu Makso Dachs, godbenemu Danilo Bučar. Politični odsek šteje 22 članov in se deli v tri pododseke, veselični odsek šteje 25 članov in 11 članic, izobraževalni odsek ima 4 in gradbeni 8 članov. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni: France Bergant, France Svigelj, dr. Janko Šleibinger in France Semrov. Članarina se je odločila na letnih 6 dinarjev.

Po pretreseni raznoterih slučajnostih in odobritvi manjših predlogov je predsednik Likozar zaključil občni zbor. Datinejšo sliko prosvetne agilstosti naših Sentjakobčanov, ki brezdvomno prednjačijo med vsemi slovenskimi kulturnimi društvi, prinesemo v eni prihodnjih številkih.

Ulderik Donadini †. V Zagrebu je umrl hrvatski pisatelj in dramatik U. Donadini. Tudi ljubljanska drama je igrala njegovo dramo »Brezdno« z lepim uspehom. Pokojnik se je kot 21letni mladenič izdal knjigo novel »Lude priče«; leta 1916 roman »Sablata«, leta 1917 roman »Vijavice« in knjigo feljetonov »Kamena s ramena«, leta 1919 dramo »Bezdan«, nato dramo »Igračka oluje« in nedavno knjigo povesti »Bank« ter roman »Kroz šibe«. Nekaj časa je bil na realni v Petrinji in na gimnaziji v Vinkovcih suplent ter je predaval prirodopisje. Zaradi jetike pa je moral službo pustiti ter je zdaj umrl v 29. letu. Pokojni Donadini je bil talent ter gotovo eden najboljših modernih hrvatskih književnikov. Kot leposlovec, kritik in urednik lista »Kokota« je užival ugled resnega kultur. delavca. Prestal pa je mnogo bede, ki ga je končno pahnila v grob.

Udruženje ljubljanskih glasbenikov priredi svoj veliki koncert v petek dne 18. maja pod vodstvom kapelnika L. Matičiča s izredno zanimivim programom. Akad. slikar Iv. Vavpotič, ki je portretiral kralja Aleksandra in kraljico Marijo, se je te dni vrnil v Ljubljano. Da izvrši portreta v življenjski velikosti za vseučilišče in za Zvezo industrijcev. V Beogradu na dvoru je naslikal kraljico dvakrat v različni toaleti in kralja enkrat v temni generalski uniformi, obsedeča v fotelju. Vsi portreti so se umetniku slajno posrečili.

Sokolstvo

Otvoritev dr. Iv. Tavčarja sokol. doma za Poljansko dolino. Bratska društva se prošjo, da do 15. maja sporoče Sokolu v Gor. vasi približno število udeležencev, da se ve približno preskrbeti z živežem in razdeliti goste na gostilne ter preskrbeti vozove iz Škofje Loke za te, ki reflektirajo na nje. Na razpolago bo nekaj avtomobilov-omnibusov in tovornih za prevažanje. Vožnja bo po primernih cenah. Na binkoštno nedeljo v Poljansko dolino, pri tej priliki bo imel vsakdo priložnost obiskati grob nekega rojaka Sokola-staroste dr. Iv. Tavčarja ter videti in opazovati poljanske kraje, največji vir njegovih duševnih del in njegovega zadnjega dela sloveče Visokhe kronike.

Sokolsko društvo v Celju priredi danes, dne 12. t. m. ob 8. zvečer v mestnem gledališču javni nastop. Program je zelo srečno izbran in bo predstavljaj vsoto telovadno snov, ki jo obravnava sokolstvo. Zanimiva bo točka: eno uro v telovadnici, ki bo predstavljala življenje v isti. Vstopnice v predprodaji in trgovini Goričar-Leskovek.

Sokolsko društvo v Ljubljani (Narodni dom) priredi v četrtek 17. t. m. ob osmih zvečer v društveni telovadnici telovadni nastop svojega članstva. Vstopnice po 3, 6 in 8 Din se dobijo v torek in sredo od 18. do 19.30. ure v odborovi sobi ter v četrtek eno uro pred začetkom pri blagajni. — Zdravo!

Sport

Se nekatere nogometne tekme prošlega četrtka.

Sarajevo: Wacker (München) je na svojih turnej po Jugoslaviji doživel svoj prvi poraz v Sarajevu proti Šaški, ki ga je porazil s 4 : 2. Domačini so nudili v vsakem oziru krasno kombinacijsko igro ter so s svojim elanom dosegli ta lep uspeh nad močnim nasprotnikom.

Dunaj: Znano igrišče Hohe Warte je prošli četrtek bilo pozorišče dveh z izredno napetostjo pričakovanih tekem, katerima je prisostvovalo približno 35 tisoč di. Ob 3.30 popoldne je nastopil madžarski prvak MTK, proti Sportklubu, ki ga je lani v Budimpešti porazil s 3 : 0. Tudi topot se je posrečilo Madžarom, ki so pokazali mnogo lepšo igro kot madžarska reprezentanca proti Avstriji. Premagali Sportklub s 3 : 2 (2 : 2). M. T. K. je nudil predvsem krasno napadalno igro. Skupnost v igri je bila taka, da Sportklub dalj časa sploh ni mogel napraviti ničesar. — Ob 5.30 pa se je začela tekma čije rezultat je bila prava senzacija. Praška Sparta, znana kot najboljša moštvo na kontinentu, je morala podleči s 5 : 3 (5 : 2) dunajskim Amateurjem, ki jih je še lani porazila s 6 : 0. Dunajčani so igrali od svojega obstoja svojo najboljšo tekmo. Napadalniki trije so bili v izvršni formi, mnogo bolj kot napad Sparte, ki je šele v drugi polovici pokazala lepo igro. Bilo je prekasno. S tečkim porazom se vrača Sparta v do-movino. — Prvenstvo II. razreda: Sturm 14 : Donaustadt 1 : 0.

Hamburg: Nemčija : Holandija 0 : 0. Oster boj. 20.000 gledalcev.

Službena objava LNP. Prvenstvena tekma LASK. 2 Svoboda Ljubljana dne 13. t. m. se vrši ob 13. uri na igrišču Ilirije. Službujoči odbornik v nedeljo 13. t. m. je g. Arhar. — Tajnik II.

S. K. Primorje v Ljubljani. V nedeljo dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne sestanek članov (rednih in podpornih) v salonu restavracije pri »Novem svetu«, Gosposveška cesta.

Domače vesti

* **«Stankovič» v Zagrebu.** V četrtak ob pol 7. jutraj je dospela beogradska pevka družina «Stankovič» v Zagreb, kjer so jo pozdravila zagrebska pevka društva s Smetanovo pesmijo «Dabrodošli». V imenu pevke zveze jih je pozdravil njen predsednik Vidač. Ob pol 11. je pozdravil beograjske pevce v veliki dvorani od dela za prosveto oddelki šef dr. Gorković v imenu pokrajinskega namestnika. Zvečer se je vršil v Glasbenem domu prvi koncert «Stankovič»-ki se je izpremenil v pravo jugoslovensko manifestacijo. Zagrebski listi omenjajo s posebno pohvalo ženski zbor kot izvrsten. Basi zbora so odlični. Po koncertu je priredilo pevsko društvo «Kolo» gostom banket. Včeraj dopoldne so si beograjski pevci ogledovali mesto, popoldne ob 5. pa jim je priredilo pevsko društvo «Lisinski» čajanko. Zvečer se je v Glasbenem domu vršil drugi koncert «Stankovič», ki je, kakor prvi, do zadnjega kotička napolnil veliko dvorano navdušenega občinstva. Zboru kakor še posebej dirigentu Saši Biničkemu so prirejali oduseli ovacije ter jih odlikovali s številnimi lorovirami venci. Danes jutraj se društvo odpelje v Ljubljano, kamor pripe ob pol 3. popoldne.

* **Beograjski profesorji na zagreškem vseučilišču.** Beograjska filozofska fakulteta je odločila, da priredi tekom tekočega in začetkom prihodnjega meseca na zagrebski univerzi ciklus predavanj. Predavala bodeta profesor kemije Sima Lozančić ter prof. historije starega veka dr. Nikola Vučić.

* **Štrajk v Zagorju traja.** Včeraj se je mudila v Ljubljani deputacija rudarjev, ki je sporočila velikemu županu zahteve delavcev. Do zblizanja mad upravo rudnika in delavstvom še ni prišlo. V celom stavku v Zagorju nad 1600 rudarjev. V celom revirju vlada mir in red.

* **Beogradska «Orjuna» ima svoj občni zbor dne 17. t. m.** Na občni zbor pridejo tudi delegati direktorija iz Splita in mnogih drugih organizacij jugoslovenskih nacionalistov.

* **Pomorska vojna akademija v Gružu.** Kakor smo že omenili, se odprla meseca oktobra pomorska akademija naše vojne mornarice v Gružu pri Dubrovniku. Pouk v akademiji bo trajal tri leta. Letos se odprli prvi letnik, v katerega se sprejme 40 gojencev, ki bodo, ko absolvirajo akademijo, uvrščeni v vojno mornarico kot korvetni poročniki. Sprejemajo se le absolventi srednjih šol ali navtičnih akademij z maturitetnim spričevalom. Prošnje je vložiti najpozneje do konca julija pri vojnem ministru — odelenje za mornarico. Določeni kandidati morajo položiti sprejemni izpit iz matematike, geometrije, fizike in mehanike, kemije ter iz enega svetovnih jezikov (angleški, francoski, nemški, italijanski ali ruski). Kandidati imajo prosto vožnjo od svojega bivališča v Gruž, eventualno tudi nazaj. Sprejemni izpiti se vrše meseca oktobra. Interesentom, našim šolskim prijateljem, so natančnejši pogoji na vpogled v našem uredništvu.

* **Naš konzulat v Temešvaru.** Iz Beograda poročajo, da se v ministru vnanjih zadev vrše priprave za ustanovitev našega konzulata v Temešvaru.

* **Izenačenje zakona o ustroju sodišč.** Iz Beograda poročajo: Ministrstvo pravde je izdelalo projekt enotnega zakona o sodnih sodnih. Projekt pride v kratkem v vladi v razpravo ter bi naj bil predložen parlamentu še tekom tega zasedanja.

* **Novi tržaški komandant.** Dosedanji poveljnik tržaškega armadnega zbora, general Sanna, je v sredo odpotoval na svoje novo mesto v vojno ministru. Za njegovega naslednika je bil imenovan general Vaccari. General Sanna je bil pravičen tudi namram našemu življenju v Trstu in je le njegovi intervenciji pripisovati, da ni bil za časa fašistovskega preobrata ustavljen slovenski dnevnik «Edinost», kakor so zahtevali nekateri prenapetosti v tržaškem fašistovskem vodstvu.

* **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici je umrl g. Jos. Lipuš, pisarniški uradnik v pokorju. Na skratki, ki se je pojavila v celjski okolici, sta umrli v bolnici posestniku Jakobu Pilihu iz Trnovlj dva fantka v starosti 1 in pol in 3 let.

* **Inž. Švigelj.** Z ozirom na včerajšnje poročilo o smrti inženjerja Švigelja iz Maribora nam naknadno poročajo, da pokojni ni umrl zaradi zastrupitve pri seiranju. Inženjer Švigelj je namreč trpel iz za vojne časa na kronični malariji in mu je zato organizem tako opešal, da infekcije proti malariji ni pronesel. Poklical si je sicer zdravniško pomoč, ki pa mu ni mogla pomagati zaradi oslabeleosti organizma. Njegova smrt torej ni v nobeni zvezi z obdukcijo mačke na šolskem predavanju.

* **Pogreb pok. vladnega svetnika Munda.** se vrši v Ljubljani izpred Leonišča danes ob 4. uri popoldne.

* **Ponovni pregled invalidov.** Po vestih iz Beograda se bo na predlog ministra za socialno politiko izvršil v najkrajšem času generalni pregled vseh invalidov v Jugoslaviji ter revizija invalidskih podpor. V to svrhe je sestavljena posebna komisija, v kateri se nahajajo po trije zastopniki ministrstva za socialno politiko ter ministrstva za vojno in mornarico. Komisija bo začela posloovati še tekom meseca maja.

* **Inspektorat drž. železnice v Ljubljani.** Ob Celovški cesti v Ljubljani bo v kratkem dograjeno in opremljeno novo poslopje, ki je namenjeno za inspektorat državnih železnice, ki je od preračuna sem nastanjen v dekliškem liceju. Inspektorat se preseli prihodnji mesec v nove uradne prostore.

* **Kontrola potnikov na železnice.** Ministrstvu saobračaja in notranjih zadev sta sporazumno odredili poostreno kontrolo potnikov na železnice, ker so se v zadnjem času ponovno dogajale nezgode na železnicih vsled tega, ker so potniki med svojo prtljago imeli razne eksplozivne snovi. Potniki, ki bi brez vednosti železniške uprave, oziroma policijske oblasti jemali v vagon eksplozivne snovi, se bodo strogo kaznovali.

* **Zaključek obrtno-nadaljevalne šole v Celju.** se je izvršil dne 6. maja na zelo slovesen način. Obrtno društvo je podelilo nagrado po 20 Din 16 najprirednejšim učencem. Predsednik obrtnega društva g. Rebek je vspodbujal v zaključnem govoru gojence na intenzivno delo ter jim orisal pomen izobrazbe tudi v razvoju obrtnosti. Uspehi šole so bili prav lepi, disciplina zelo povoljna. V četrtke dne 10. maja je napravilo vajeništvo pod vodstvom svojih učiteljev izlet v Velenje.

* **Hrvatski izletniki v Triglavskem pogorju.** Osrednji odbor Hrvatskega planinarskega društva priredi v slučaju ugodnega vremena o Binkoštih izlet v Triglavsko pogorje. Odhod iz Zagreba dne 18. maja ob desetih zvečer preko Karlova in Ljubljane v Mojštrano, iz Mojštrane v soboto preko Praga na Triglav. Izletniki prenoče na Kredarici ter grede na binkoštno nedeljo v Bohinj, v ponedeljek pa se vrnejo v Zagreb. Podružnica Hrvatskega planinarskega društva v Jastrebarskem pa priredi istočasno izlet v Karavanke (na Golici) ter skozi Vintgar na Bled in Bohinjsko jezero. Na Golici so sedaj cele poljane nariscane v najlepšem cvetju.

* **Društvo «Plitvička jezera» za dijake.** Ministrstvo prosvete objavlja, da je društvo «Plitvička jezera» zgradilo na Plitvicah stanovanja za dijake, kjer dobe dijaki sobo in hrano za 35 Din dnevno, a to le tedaj, če pridejo v skupinah vsaj po osmerici.

* **Milijonsko darilo v kulturne namene.** Prejeli smo Ljubljanska kreditna banka je vtičila 1 milijon kron društvu «Trgovska akademija», ki se je letos ustanovila, da zgradi trgovski akademiji lastno poslopje in da zbira sredstva, ki so potrebna, da se strokovni zavod dvigne na višino zahtev modernega časa.

* **Carlinjenje v celjski carinarnici.** Glasom naredbe finančnega ministrstva z dne 18. aprila C broj 22.430 mora carinarna v Celju ocariniti vse blago, za katerega so glasom C broj 9448 pooblašene samo glavne carinarnice L. reda, ako se to blago uvozi za industrijske potrebe mesta in neposredne okolice. Za enkrat se potrebuje pri carinjenju teh sicer nedovoljenih predmetov potrdila trgovske in obrtniške zbornice ob uradnih urah v Celju, da je dotičnik industrialec.

* **Značajnost — kje si?!** Državni uradnik nam piše: Za časa volitev v narodno skupščino smo ožigosali nekatere višje drž. uradnike, ki so iz sebičnih razlogov presedali k radikalni stranki. Bili so to večinoma elementi, ki so se tudi pod Avstrijo odlikovali s tem, da so tulili vedno z gospodujočo stranko. Nekateri so imeli v enem žepu Ciril-Metodove, v drugem pa sulferajnske vili galice. Prepričani smo, da bi bili danes najhujši nemškutarji, ako bi bila zmagala v svetovni vojni Avstrija. Da je med njimi največ takih, ki bi radi preko glav drugih, zmagovalnih napredovali je znano. Isti pojav moramo zabeležiti zadnje dni. Komaj so se videli obrisi samo-odkale vladne, ki uživa podporo naših klerikalcev, že so se pojavili zopet v klerikalnih lokalih, vlasti v kvartarni «Union» itd. gotovi gr., ki so se pod prejšnjim režimom gibali le v napredni družbi. Največja sramota pa je, da nekateri hočijo tožiti svoje tovarne, magistratne uradnike k obč. svetniku Pircu, znanemu Orlu, komaj da se je konstituiral občinski svet...

* **Pretep dveh advokatov pred sodnijo.** Ne morda v Ljubljani, ampak v Trstu se je zgodil ta nenavaden dogodek. V terek se je vršila namreč pred kazenskim senatom razprava proti 17 obtožencem zaradi velike tatvine, izvršene meseca decembra v manufakturni trgovini Jakoba Brunnerja, katere je zagovarjalo 10 advokatov, med njimi znani kazenski zagovornik dr. Robba in novi laški odvetnik Giannini. Slednji je razžalil dr. Robbo z neko besedo, ki se je končno spremenil v pretep, ki je trajal pet minut. Odvetnika sta si sprčo sodnikov in občinstva skočila v lase in se vso silo obdelavala s pestmi. Dr. Giannini je odšel iz bitke z debelo oteklino pod očesom, dr. Robba pa je bil po glavi ves oblit s krvjo. Posredovanje ostalih odvetnikov ni imelo nobenega uspeha. Stvar bo imela seveda še neprijetne posledice.

* **Postojnska jama devastirana.** Obiskovalci svetovnoznane Postojnske jame pripovedujejo, da so Lahi ta biser kraškega podzemnega sveta tekom zadnjih

treh let močno devastirali in oropali. Kar je bilo najkrajšejsih kapnikov, so jih Lahi polomili in odposlali haje v rimski muzej.

* **Aretacija finančnega svetnika.** V Zagrebu je izzvala veliko senzacijo aretacija finančnega svetnika Josipa Cerniča, ki je bil svojočasno tudi vladni komisar na borzi. Bil je aretiran obnemem v Vladimirjem Radanom, direktorjem «Jugoslavije», prometne delniške družbe v Zagrebu, ker sta izsiljevala posamezne tvrdke, obožene zaradi nezakonitega trgovanja z devizami in valutami. Tako sta izsilila od neke tvrdke, kaznovane v aferi Hacker in Kraus na 800.000 Din, 50.000 Din, češ da bosta uničila akt o izrečenju kazni. Trdila sta, da gredo vsi tozadnji akti v Beograd, a pri vrnitvi v Zagreb da se morejo na gotov način in ob «primerni nagradi» uničiti. Aretirani finančni svetnik je izrazil blokažo in zato blokaško novinstvo o njegovi aferi ne poroča nidesar.

* **Vsi zagrebski mesarji pred sodiščem.** Zagrebski mesarji so nedavno zahtevali, naj jim mestna aprovizacija dovoli, da zvišajo ceno mesa, češ da se po sedanjih cenah ne more sekati meso. Dokazovali so, da vsled visokih cen na sejnih po dosedanjem ceniku mesa ne samo nidesar ne zaslužijo, marveč imajo celo izgubo. Aprovizacijski odbor je prošnjo mesarjev odklonil, nakar so mesarji soglasno sklenili, da bodo prodajali meso brez ozira na odredbo mestne aprovizacije ter so s 1. majem prilagodili ceno mesa cenam živine na sejnih. Živežna policija je nato vse mesarje ovsadila sodišču. Vsekarer bo zanimivo, kako bo sodišče rešilo spor.

* **Besnost italijanskih fašistov se je v zadnjem času obrnila posebno proti g. Znidaršču, ravnatelju realke v Idriji.** Fašisti vprašujejo vlado, ali ni za g. Znidaršču v Idriji res nobenega nadomestila, ter zahtevajo njegovo odstranitev z ravnateljskega mesta idrijske realke.

* **Pegavec v Južni Srbiji.** V okolici Skoplja se je pojavil pegasti tifus. Ministrstvo je izdalo energične protidredbe.

* **Obmejna straža je ustrelila dne 7. maja hlapca Alojzja Mlakarja,** ki je prestopil jugoslovansko-avstrijsko mejo ter se je hotel aretaciji odtegniti z begom, ker ni imel potnega lista. Mlakar, ki je rodom iz Teharja pri Celju, je bil že dalj časa zaposlen v Avstriji in je nameraval obiskati svoje sorodnike na Teharju. Pokopali so ga v St. Ilju.

* **Debele pare.** V Zagrebu je vojak našel na ulici debelo listnico. «Evo, ljudje, debele pare», je klical ljudi, «kdo jih je izgubil? Javil se je seljak, ki je točno opisal listnico. Vojak se je prepričal, da je mož pravi lastnik listnice, v kateri je bilo 25.000 kron, kupnina za prodane prašičke. Pošteni geđža je za najdenino zahteval 100 Din. Seljaku je bilo preveč in odšla sta na stražnico, kjer sta se končno pogodila za 200 Din. Ko sta se razšla, pravi vojak seljaku: «Brate, kaj bi bilo, da sem listnico spravil v svoj žep? — Kaj! Ostal bi si rosinak, kakršni sem in ostanem!» odvrne seljski cinik iz Zagorja.

* **Truplo utopljeno.** Iz Zidanega mosta nam poročajo: Železniški čuvaj v Dolenjem je našel v četrtki pri Rimskih toplicah pod skalami v Savinji okoli 35 let staro truplo ženskega spola. Identiteta utopljence je ni dognana.

* **Samomor.** Pri Sv. Andreju v Trstu se je vsled beše zaklal z britvijo brezposeln vrtnar Rafael Droš. Pri njem so našli pismo na svoje, v katerem jih prosi odpuščanja za svoj čin, češ da ga je izvršil zaradi neznoe beše.

* **Trojni umor.** V vasi Vrčin v okolici Beograda je cigan Grgorje Nikolič izvršil trojen umor. Z nožem je umoril svojo ženo Marto, njeno sestro Ružo in takšno Sveto Jovanovič. Cigan je živel z Marto neporočen več kot dve leti in sta živila v lepi slogi. Martina mati in sestra pa sta bili proti zakonu. Cigan se je udal pijanstvu, postal je surov in pretepajo ženo. Marta se je zaradi tega vrnila k materi. Drugo jutro je pridrl v hišo cigan ter z nožem v roki zahteval, da se Marta takoj vrne. Ker je mati zahteval odklonila, je s sunkom v srce umoril Marto, potem pa še njeno mater in sestro. Nato je cigan neznan kam pobegnil.

* **Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Ko. z znamko «Peko» so najboljši in najcenejši.** Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana, Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

VELIK POŽAR PRI SV. LENARTU. Zgorela tovarna usnja in parna žaga. Škoda nad 20 milijonov.

Predvčerajšnjim, dne 10. t. m. ob tričetrt na 8. jutraj je začela goreti hiša, ki stoji poleg tovarne za usnje in parne žage Josipa Pirha pri Sv. Lenartu. V hiši sta bili nastanjeni dve stranki in pisarna obrata. Ogenj je najbrž nastal radi požarovanega dimnika. V par trenutkih je bilo vse v plamenu, parna žaga, skladišče, tovarna za usnje in hiša s pisarno. Radi viharja je bila vsaka pomoč nemogoča. Vsa poslopja so bila uničena že približno ob 12. uri. Na pomoč so prihiteli požarne brambe od Sv. Lenarta in od Sv. Trojice. Kakor se sliši pa požarna bramba v Mariboru niti obveščena ni bila o tem. Sicer pa bi pomoč ne prišla v poštev, radi prehudega viharja. Škoda znaša približno 20 milijonov. Druge hiše niso bile v nevarnosti, ker so pogorela poslopja stala na samotni.

K KONVENCIJI O SOLUNU.

Solun se smatra kot prvo levantinsko pristanišče Balkanskega polotoka. Legoma celo ugodnejše nego Carigrad sam, ki je sicer prikladnejši za vojaško in politično središče države, toda za trgovino in promet, prekmorski ter suhozemni, pa moramo dati prednost Solunu.

Prvo vrstna postojanka za tranzitni promet je vsled tega, ker leži ob zaključku Moravsko-Vardarske doline, ki vodi od Beograda preko Niša in Skoplja na Egejsko morje; njeno izredno ugodno stanje si predstavljamo, ako premislimo, da se nahaja na njej najvišje mesto le 460 m nad morjem, to je torej za polovico manj kot najugodnejša naša proga do Adrije. Dalje sega pri Solunu Egejsko morje najgloblje proti severu v Balkanski polotok, kar je vedno največje važnost.

Vendar danes solunska luka za tranzitni promet ne prihaja toliko v poštev, ker je izmenjevanje blaga med srednjo Evropo in bližnjim orijentom popolnoma iz normalnega reda. Še vedno pa obstoja važnost Soluna za zaledje Solunskega zaliva, in sicer v jako veliki meri. Naša južna meja pri Djevdjeliji je oddaljena od Soluna v zračni črti komaj dobrih 60 km in po železniški progi tudi le 72 km, to je tedaj toliko, kakor znaša zračna črta od Ljubljane do Trsta ali Reke! In kar je glavno, z Južno Srbijo med Skopljem in Djevdjelijo ni moč goče na morje po kakem ovinku, kakor iz Slovenije preko Kočevja na Bakar po projektirani železnici, marveč brez dostopa v Solun so ti kraji navezani na kolosalni ovinek, ki bi tudi v najugodnejšem poteku bodočih železnic moral iti najmanj preko Črne gore, kar znaša mnogo stotin km; kajti med Južno Srbijo in Jadranskim morjem leži Albanija, in sicer po dolgem ob obali. Za Južno Srbijo se je torej moral najti modus dostopa do Soluna, sicer trpi ves njen gospodarski obstoj.

Z našega državnega ozemlja vodita v Solun dve železniški progi, prva je glavna železnica Djevdjelija-Solun, druga pa je proga iz Bitolja skozi Kenali, ki je naša obmejna postaja, na Solun. Na našem ozemlju se nahaja le 18 km proge, toda tudi po tem odseku se vrši promet v grški režiji, tako da vozijo solunski vlaki do Bitolja. Ne poznamo še podelnosti konvencije glede ureditve železniškega prometa in tudi ne vemo še, če se bodo nanašale na obe progi ali le na eno, na glavno. V vsakem oziru pa se bo z ureditvijo naše gospodarske zveze na Solun bistveno zboljšal položaj južnega konca naše kraljevine.

NARODNA BANKA SHS.
Stanje 30. aprila 1923.

Aktiva (v oklepajih spremembe napram stanju 22. aprila): kovinska podloga 352.379.296,40 (— 2.665.712,56), posojila 1.467.649.999,02 (+ 8.218.281,03), račun za odkup kronskih novčanic 1.238.216.353,46 (nesprem.), račun začasne zamene 297.604.308,73 (+ 180), dolg države 2.455.345.179,55 (nesprem.), vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic 2.138.377.163 (nesprem.), saldo raznih računov 206.748.725,26 (+ 8.864.026,87). Skupaj 8.656.321.025,42 Din.

Passiva: vplačna glavica 19.460.300 (nesprem.), rezervni fond 5.042.631,73 (nesprem.), bankovci v obtoku 5.459.172.760 (+ 38.917.880), državni račun začasne zamene 297.604.308,73 (+ 180), terjatve države po raznih računih 166.306.441,45 (— 42.828.443,33), razne obveznosti 532.205.358,51 (+ 18.327.158,67), terjatve države za založene domene 2.138.377.163 (nesprem.) nadavek za kupovanje zlata za glavico in fonde 38.152.062 (nesprem.). Skupaj 8.656.321.025,42 Din.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (11. t. m.) Pšenica baška 3 vagoni 442,5, ječmen baški poudba 315, oves baški 2 vagona 285, koruza baška 15 vagonov

250 — 255, baška ab ladja 10 vagonov 255, baška okrogla 5 vagonov 256 — 260, banatska ab Smederevo dupikat 5 vagonov 265, fižol beli baški povpraševanje 495, moka baška «0» fina 1 vagon 675, «0» poudba 665, «2» poudba 635, «5» poudba 580, «6» poudba 520, otrobi baški v vrečah iz jute poudba 145, baški v papirnatih vrečah, poudba 140, banatski v papirnatih vrečah 1 vagon 150. Tendence nespremenjena.

Zagrebski žitni trg (11. t. m.) Postavno vojvodinska postaja: pšenica (76 — 77 kg) 445 — 450, koruza žolta 255 — 260, bela 295 — 300, defektna 180 — 250, rž (71 — 72 kg) 370 — 375, oves 285 — 295, fižol pisani 500 — 600, beli 450 — 500, moka «0» 675 — 700, «2» 650 — 675, «6» 625 — 650, za krmo 225 — 230, ržena 500 — 525, otrobi drobn 160 — 180, debeli 250. Tendence mirna slaba.

— **Izložba naših vie v Kanadi.** Kanadski konzulat v Beogradu je naprosil trgovski zbornici v Novem Sadu in velikem Bečkereku, naj priporočata domačim producentom, da v čim večjem številu sodelujejo pri mednarodni izložbi vin, ki se bo vršila v mestu Montrealu v Kanadi. Uprava razstave je tudi zgradila poseben paviljon, v katerem bodo naši producenti vina lahko razstavili svoje produkte. Vsa natančnejša pojasnila dajeta zgoraj navedeni trgovski zbornici.

— **Francija dovolila izvoz za našo državo iz Poruhra.** Ministrstvo za zunanje zadeve poroča: Kakor znano so francoske oblasti takoj po zasedbi ruhrskega ozemlja zabranile vsak izvoz blaga. Ker pa je imela naša država mnogo narobljen na račun reparacij, bi ta ukrep francoskih oblasti škodoval v prvi vrsti našim državnim interesom, a ne nemškim. Naš pariški poslanik je zaradi tega posredoval pri francoski vladi, da ukine to prepoved in da dovoli izvoziti vsa narobljena naša država iz Poruhra. Francoska vlada je ugodila našim upravičeni zahtevi.

— **Naraščanje cen sladkorja.** Poroča se, da gospodarski krogi malo verjamejo naporom službene Amerike, ki skuša optimistično presojati svetovne zalogo sladkorja in se je odločila do nervoznega koraka, ko je ustanovila terminske posle v sladkorju. Konsum sladkorja v Ameriki in Vel. Britaniji raste.

— **Pogajanja o trgovinski pogodbi med Francijo in Avstrijo** pričnejo prihodnji teden v Parizu.

— **Ohtok bankovcev v Avstriji** se je povečal po izkazu 30. aprila za 290,6 milijarde na 4577,4 milijarde kron.

— **Omejitev uvoza v Madžarsko.** Madžarsko finančno ministrustvo je odredilo ponovno omejitev uvozne liste. Tozadnja odredba izide v nekaj dneh.

Domače borze

11. maja.

Zagreb: Devize: Dunaj 0.135 — 0.136, Berlin 0.2525 — 0.2575, Budimpešta 1.80 — 1.85, Milan 459 — 462, London 444.5 — 445.5, Newyork ček 95.75 — 96.25, Pariz 635 — 639, Praga 286 — 287.5, Curih 1730 — 1737.5, Varšava 0.205 — 0.207. **Valute:** dolar 94.75 — 95.25, češkoslovaške krone 281 — 283, francoski franki —, 630, leli —, 47. **Elekti:** Ljubljanska kreditna 215, Praštediona 1020 — 1025, Slavenska 108, Trboveljska premogokopna 1010 — 1025.

Beograd: Devize: Pariz 636 — 638, London 442.50 — 442.75, Milan 461.50 — 462.75, Zeneva 1725 — 1730, Newyork 96 — 96.50, Berlin 0.255 — 0.257, Praga —, 285, Solun —, 119, Dunaj 0.134225 — 0.1345, Budimpešta 1.80 — 1.83, Bukarešta 45.5 — 46. **Valute:** Kč 282 — 284, dolar 94.50 — 94.75, levi 73.50.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Trst. Dr. K. prejel in odgovoril.

Išče se inženir

ki bi hotel prevzeti

817

zastopstvo tvornice

poljedelskih in industrijskih strojev. V poštev pridejo le večaki, ki so kolikor toliko vpeljani. Finansira tvornica sama. Ponudbe pod «Ugodna prilika» na Aloma Comp., anončno društvo Ljubljana, Kongresni trg 3.

Mestni pogrebni zavod.



Potrli globoke žalosti naznanjamo, da nam je naš srčnoljubljeni soprog in oče, gospod

IVAN MUNDA

vladni svetnik v pokoju

v četrtak, dne 10. maja 1923. po kratki mučni bolezni, bogu dano preminul.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika bo v soboto, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne iz Leonišča na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 11. maja 1923.

818

Žalujoči ostali.

Objave

* **Zdravstveno predavanje.** Zdravstveni odsek priredi jutri predavanje s spremljevanjem kinematografskega filma in sicer ob 7. uri zjutraj na Brezovici, ob 11. uri v Notranjih Goricah.

* **Majniška veselica v Šiški.** Društvo za »Zgradbo Sokolskega doma« v Sp. Šiški priredi jutri, v nedeljo na letnem telovadšču veliko majniško veselico. Sodeluje godba Drav. diviz. oblasti pod osebnim vodstvom kapelnika dr. Cerina. Telovadni nastop domačega Sokola. Srečolov, petje, šaljiva pošta itd. Sokolstvu naklonjeno občinstvo naj veselico v čim večjem številu poseti, da bo Sokol v Sp. Šiški čim prej prišel do svoje streme.

* **Društvo »Soča« v Ljubljani.** Zbirališče za odhod k sprejemu »Stankoviča« ob pol dveh pred nunsko cerkvijo.

* **Zadruga pekov in kolačnikov** sklicuje se na ponedeljek, dne 14. maja ob pol 4. uri popoldne izvanredno širšo sejo, ki se vrši v prostorih Zveze gospodarskih združenj v Bethovnovi ulici, nasproti čekovnega urada. Na dnevnem redu je med drugim glavna točka mezdno gibanje pomočnikov. K udeležbi vabi načelnik.

* **I. redni občni zbor »Zveze godbenikov za Slovenijo«** v Ljubljani se vrši jutri, 13. t. m. ob 9. dopoldne v salonu hotela Lloyd, Sv. Petra cesta, s sledečim dnevnim redom: a) Nagovor predsednika, b) Poročilo tajnika in blaginika, c) Odobrenje pravil za smrtni in podporni fond, d) Odobrenje pravil za koncertni fond, e) slučajnosti, f) volitve v novi odbor. Ako ni ob določeni uri navzoča zadostna večina članov, se vrši na podlagi § 21 pravilnika Zveze eno uro pozneje nov občni zbor z istim dnevnim redom, kateri sklepa ne glede na število prisotnih članov. — Odbor.

* **Občni zbor »Podpornega društva slepih v Ljubljani«** se vrši jutri, 13. t. m. v Slavčevi dvorani Narodnega doma v Ljubljani. Začetek ob 10.

* **Kino Matice v Ljubljani** predvaja danes, 12. t. m. zadnjič velezanimivo senzijsko dramo »Mačiste in kaznjence 51«, nakar si usojamo opozarjati cenjeno občinstvo, kateremu je filmski orjak »Mačiste« zelo priljubljen. Od 13. — 15. t. m. »Markiza de Chattelet«.

* **Ustanovitev vrtnarske in sadlarske podružnice za Ljubljano** bo dne 13. maja t. l. ob 10. uri v posvetovalnici Kmetijske družbe, Turjaški trg. Vsi člani in prijatelji vrtnarstva in sadlarsstva se vabijo na to zborovanje, zlasti pa k pristopu k podružnici.

* **Mestna zastavljavnica v Ljubljani** ima tomesečno dražbo septembra 1922 zastavljenih predmetov 17. t. m. ob 3. uri popoldne.

* **Citalnica v Hoteldrštel** priredi na binkoštni ponedeljek dne 21. maja vrtno zabavo s srečolovom, šaljivo pošto plesom itd. Nastopa tudi mladi pevski zbor Citalnice. Opozarjamo na letake.

* **Gasilno društvo v Kropi** proslavi dne 1. julija 1923 svojo 30. letnico, ter prosi in vabi bratska društva v okolici, da upoštevajo to pri svojih prireditvah. Spored se še naznani.

* **Na Krimu je izgubil** 10. t. m. (na praznik) neki turist listino z nekaj denarja in z zelo važnimi osebnimi listinami, iz katerih je razviden natančni naslov. Na ta naslov naj pošteti najditelj vrne najdeno, ali pa proti nagradi na policijsko ravnateljstvo v Ljubljani.

Tisk Delniške tiskarne. d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

KMETOVALCI

pokladajte živini pristne

LANENE TROPINE

ki vsebujejo trikrat toliko beljakovine in dvakrat toliko maščobe, kakor pšenični otrobi.

Dobe se pri:

OLJARNA MEDVODE

Medić, Rakovec & Zankl,

družba z o. z. v Ljubljani.

Peter Kobal

Kranj, Glavni trg

tvornica vseh vrst blazin iz žimo in moreke trave, modroce na peresih. Specijalna trdnost za izdelovanje klubgarnitur. Najnižje cene! Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Nogavice, rokavice!

največja izbira

pri trdkih

59/III

A. & E. Škaberne Ljubljana

Mestni trg 10.

Zahtevajte

v kavarnah, javnih lokalih, gostilnah in brivnicah

„JUTRO“

PALMA

kaučuk potpetnike in potplate



18

TRGOVSKE ADRESE

UREJENE PO STROKAM
IZ VSEH KRAJEV JUGO-
SLAVIJE IN INOZEMITVA

!! ZAJAMČENO PRAVILNE !!

OSKRBI TOČNO IN PO
!! ZMERNIH CENAH !!

ALOMA COMPANY

ANONCNA IN REKLAMNA D. Z O. Z.

CENTRALA LJUBLJANA BEOGRAD PODRUŽNICA
KONGRESNI TRG 3 SREMSKA ULICA 9

Šmarješke toplice

izborno zdravilišče

proti revmatizmu, protinu, živčnim boleznim.

30-5° C. 12 km od Novega mesta. Tik kopališča krasen gozd.

Popolnoma preurejeno. Moderne sobe. Izvrstna kuhinja. Najboljša kranjska in štajerska vina. Torek popoldne zdravnik na razpolago. Voz k 1/11. urnem vlaknu. Cene izredno nizke.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Ana Žičkar

hotelirka in upraviteljica toplih v Šmarjeti pri Novem mestu (poprej v Mariboru).

696



Naznanjam, da je moj mož

inž. Drago Švigelj

profesor na gospodarski srednji šoli v Mariboru

v četrtek zjutraj po kratki, v svetovni vojni dobljeni bolezni, preminul.

Pogreb bo v nedeljo, 13. t. m., ob 1/5. uri z južnega kolodvora v Ljubljani.

Ohranite, prosim, blagemu možu prijazen spomin, z menoj pa tiho sočustvujte!

818

Zofija Švigelj, roj. Svetel.

Zahvala.

Za mnogobrojne srčne dokaze iskrenega sožalja ob priliki smrti naše preljubljene hčerke in sestre

Máry Kanobel

odpravnice južne železnice

izrekamo tem potem vsem prav srčno zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo godbi ZJŽ, gg. pevcem društva »Ljubljanski Zvon«, vsem darovalcem šopkov in vencev ter končno vsem, ki so tako množično spremlili pokojnico na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 11. majnika 1923.

814

Zalujoči ostali.

Mali oglasi

stanje v državnim davkom na imovino vred do 20 besedi Din 500, vsaka nadaljevala beseda 50 par. voč. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v znakih). Na vprašanja odgovorja uprava le, ako je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Službe

Gospodišna,
izveščana v pletenju nogavic na stroj, se išče. Naslov pod »500« na podruž. »Jutra« v Mariboru. 1763

Konjski hlapec,
zanesljiv, priden, trezen in pošten, se išče. Ponudbe na Sadržerejo »Karolinski dvor«, pošta Ptuj. 1752

Plačilni natak,
z večletnimi izpričevanji, išče službo. Cenjene ponudbe pod »Zanesljiv« na upravnistvo »Jutra«. 1747

Učenca, 1789
močnega, zdravega, z dobrimi spričevanji, z dežele, v starosti do 16 let, poštenih staršev, sprejme za specerijsko trgovino Adolf Kern, Kranj.

Trgovski pomočnik,
več specerijske, manufakturne in galanterijske stroke, mlad, želi prenehati službo. Gre tudi za potnika. Ponudbe pod »Podjeten« 1725

Blagajničarka 1781
išče trdnika Brata Kopač v Slovenjgradu. Hrana, stanovanje in perilo v hiši. Nastop takoj. Ponudbe z navedbo plače in podatki o dosežanjem službovanju naj se blagovolijo poslati na trdniko.

8 do 10 pomočnikov,
dobro izveščanih, potrebuje čevlarska zadruga v Ljubnem (Stajersko). Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na Čevlarsko zadrugo v Ljubnem. 1780

Knjgovodkinja
in korespondenka, zmožna slovenščine in nemščine, z večletno prakso, išče mesta v Celju. Ponudbe na upravo podružnice »Jutra«, Celje. 1776

Kupin
Smrekovega,
jelkega okroglega lesa, dolžine od 3 m naprej, vsaki množino kupin in plačam po najvišjih cenah. Pismene ponudbe na upravnistvo »Jutra« pod »Les«. 1761

Prodaj

3000 komadov 1708
kostanjeh drog, od 8 1/2 do 14 m dolžine, se prodajo. Dobava šest tednov. Cena nizka. Ponudbe na poštini predal 103, Ljubljana.

Motorno kolo 1760
s priklonim vozom prodam po nizki ceni. Poizve se pri G. Praprotnik, Jenkova ulica.

Traverze, 1732
visokost 16, 20, 24, 28, 30, 32 cm, poljubna dolžina, cena konkurenčna, se prodajo. Cenje naslove je poslati na upravo »Jutra« pod »Traverze«.

Parni stroj,
ležeči, stabilni, z Rieder ekspanzivnim deliteljem, 35/40 HP delamčnosti, v najboljsem stanju, se prodaja za ceno 50.000 Din. Tvornica »Vulkan«, Kranj. 1731

Pisalni stroj, 1786
dobro ohranjen, se prodaja. Naslov se izve v upravi »Jutra«.

Aparat za potenje,
sistem Termalbad, zelo priporočljiv bolnim, ki trpe na revmatizmu, se poceni prodaja. — Istotam se tudi prodaja aparat za elektriciranje na magnet. Ogleda se lahko vsak dan od 2. do 4. ure popoldne. Kje? pove uprava »Jutra«. 1783

Klavir, 1779
dolg, dobro ohranjen, se po nizki ceni prodaja. Naslov pove upravnistvo »Jutra«.

Mladenič, 1773
srednje starosti, se želi sernati ali priženiti k pridnemu

Stanovanje

Opremljeno sobo
z dvema posteljama ali prazno, po možnosti s posebnim vodom in souporabo kopalnice iščem takoj ali s 1. junijem. Dr. Katičič, sanitetni šef, zdravstveni odsek. 1728

Lokal

Trgovski lokal
za trgovino z mešanim blagom na prometni točki Stajerske prevzame takoj ali pozneje. P. Pinterič, trgovec, Stojenci, pošta Ptuj. 1774

Gostilno 1775
v najem ali na račun vzajem na prometnem kraju v okolici Celja. Ponudbe je poslati na upravo podružnice »Jutra«, Celje.

Pekarija v najem
se išče takoj na prometnem kraju, ako mogoče brez konkurence, v trgu ali farni cerkvi v Sloveniji. Ponudbe na Jorana Oširja, peka v Dobrni pri Celju. 1778

Nepremitnine

Zemljišče
v Spodnji Šiški, v obsegu 1028 m², pripravno za zidanje dveh do treh hiš, prodam po zelo ugodni ceni. Naslov v upravi »Jutra«. 1748

Hiša 1722
na prometnem kraju v Ljubljani, v kateri je bila vedno znana gostilna, z velikim salonom, vrtno, blevom in gostilniškim inventarjem, se prodaja po ugodni ceni. Informacije se dobe v pisarni odvetnika dr. Dinkota Puca, Beethovnova ulica 15, pismeno in ustno.

Krasna kmetijska posestva, 1630
16 oralov, 700 sadnih dreves, oral vinograde, lepa hiša s 4 sobami in pohištvo ter velikim inventarjem napredaj za 800.000 Din. Potem veleposvetstva, graščine, mala, srednja kmetijska in gosposka posestva, gostilne, trgovine, mlinci, žage, velika gosdna posestva, hiše, vile itd. Naslov v upravi »Jutra«.

Lepa hiša 1784
v Stožicah št. 53, pol ure pešboda od Ljubljane, popolnoma moderno urejena, s prostim stanovanjem, štirimi parkiranimi sobami, kopalnico ter z lepim ograjenim vrtom, se ugodno prodaja. Na željo se dobi zbraven tudi gospodarsko poslopje. Vpraša se istotam.

Hiša 1770
v ljubljanski okolici z dvema najavama, pripravna za vsako obrt je ugodno napredaj. V hiši je vpeljana mesarija in prekajevalnica, velika ledenica, voda in električna luč. Naslov pove uprava »Jutra«.

Dopisovanje

Vdovca
z otroki želi poznati učiteljica, glasbeno izobražena, srednjih let, gospodinjska vajena, brez doma. Resne ponudbe na upravo »Jutra« pod »Zadovoljstvo«. 1716

Dama, 1688
srednjih let, prijetne zunanosti, svetkega naziranja, v ugodnih eksistenčnih razmerah, išče v svrhu izprebodob, izletov, oziroma počitniških potovanj, družbo istokakega, odnošenja starejšega inteligentnega gospoda. Na željo bi se k tem ekskurzijam lahko pritegnila tudi tretja oseba. Tajnost obojestransko, častna zadeva. Zaprti dopisi se prosijo na upravo »Jutra« pod »Švetska dama«, Ljubljana 1. maj 1923.

Mladenič, 1773
srednje starosti, se želi sernati ali priženiti k pridnemu

dekletu. Vdova ni izključena. Ponudbe pod »Čolnič« na upr. »Jutra«.

Razno

Zahtevajte povsod
deško-ekspozitorno pivo
iz zagrebške pivovarne. Izvrstna kakovost. Cene konkurenčne. Glavna zaloga v Ljubljani: Bajželj, Šiška. 1731

Gospodišna, 1749
ki je dobra šivilja in ki bi imela vsaj 50.000 K gotovine, dobi ugodno mesto v prometnem kraju v trgovini na deželi. Hotila bi obenem tudi po semnjih. Stanovanje, hrana in stroj so na razpolago. Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Kompanjanka«.

Obital list 1740
zidarskega mojstra za ven okraj odstopim radi starosti proti odškodnini. Naslov v upravi »Jutra«.

Brusne kamne za kose,
prave italijanske, napresegilive v dobroti, modro galico, rafijsko lito, morsko travo za modroce v vsaki množini priporoča SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 1705

Otroški vozički, 1689
več vrst, dvokolesa raznih modelov, najnovejši motorčki ameriškega tipa »Evans«. Velika zaloga pnevmatik in delov po najnižji ceni. Sprejemajo se tudi vsa popravila, emailiranje in ponikanje. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Najboljša za zobe.
je Antiseptična ustna voda lekarnar G. Bakarič v Ljubljani, Karlovska cesta št. 2. 1489

Slike za legitimacije
izdeluje najbitreje Hujon Hibber, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Križančev cerkvi. 1491

4000 Din posojila
nujno želi definitivna državna uradnika. Vrne v 1/2 letu. Ponudbe pod »Takoj« na upravnistvo »Jutra«. 1782

Spalnica, 1772
jesenove, javorjeve, hrastove, češnjeve in smrekove, ima po nizki ceni v zalogi Pavel Kosec, strojno mizarstvo v Megešu. Kupcu se oprava po dogovoru tudi obrani v primeru, da nima stanovanja.

Lasulje, šminke, krep
itd. za podeželske gledališke odre, nadalje kite in draga lasna dela priporoča R. Grobelnik, frizer za dame in gospe ter za gledališče. Klinika puž. Celje, Glavni trg 17. 1783

Posojilo na posvetstvo
160.000 Din proti dobrih obrestim iščem. Stvar je zelo nujna. Naslov pove uprava »Jutra« pod »Nujno 1771«. 1771

Dvokolesa, 72
mali motorji, otroški vozički, šivalni stroji in pnevmatika najceneje. »TRIBUNA« Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Uradnik 1760
30 let star, želi znanja z gospodično, ki bi imela veselje potratiti nekaj časa v korist francoske in angleške konverzacije. Naslov v upravi »Jutra« pod »Tuji jeziki«.

Mali oglasi »Jutra«
se smatra za najpripravnnejše posredovalno sredstvo, ki odgovarja vsem potrebam današnjega časa in je obojestransko kot vsak drug inserat. Posebno ugodno je, da si posameznik lahko izraza svoje misli in želje, kar je tudi lahko plačano v znakih. 111

Mali oglasi v »JUTRU« imajo dober uspeh!

Prvovrstna sveža slanina (špeh)

brez kože za 10 kron pri kg cenejša.

Prodaja se po 146 do 152 kron za kg na PREDOVIČEVI in SMOLJANOVI stojnici v Šolskem drevoredu. 816